

Najvyšší súd

Slovenskej republiky

7 Cdo 117/2012

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. L. S.**, bývajúceho v P., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Timcsák, advokát, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Zámocké schody 2/A, v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Timcsák, proti žalovanej **Bytovému podniku Piešťany, s. r. o.**, so sídlom v Piešťanoch, Školská 19, IČO : 36 232 700, o náhradu mzdy, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 13 C 113/1995, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 17. januára 2012 sp. zn. 10 Co 127/2011, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie **o d m i e t a.**

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Trnava rozsudkom (piatym v poradí) zo 16. marca 2011 č. k. 13 C 113/1995 – 876 žalobu, ktorou si žalobca voči žalovanej uplatňoval nárok titulom náhrady mzdy (podľa § 130 ods. 1 Zákonníka práce) v sume 68 141, 80 € v hrubom za obdobie od 1. októbra 1995 do 31. augusta 2010 (zmena žaloby pripustená uznesením z 28. septembra 2010 č. k. 13 C 113/1995 – 808), zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v sume 1 338, 54 € do troch dní. V odôvodnení uviedol, že žalobcovi bola daná (právnym predchodcom žalovanej) 25. júla 1995 výpoveď z pracovného pomeru podľa § 46 ods. 1 písm. f/ Zákonníka práce v znení v tom čase platnom. Konanie o určenie neplatnosti výpovede bolo právoplatne skončené pripustením späťvzatia žaloby (v časti určenia neplatnosti výpovede) uznesením Krajského súdu v Trnave z 13. decembra 2006 sp. zn. 11 Co 60/2006. Po doplnení dokazovania a jeho vyhodnotení v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v predchádzajúcom

zrušujúcom uznesení dospel súd prvého stupňa opätovne k záveru, že pracovný pomer žalobcu u právneho predchodcu žalovanej skončil uvedenou výpoveďou dňom 30. októbra 1995. Výpoveď, ktorá bola vopred prerokovaná (24. júla 1995) príslušným odborovým orgánom (súhlasil s výpoveďou) bola doručovaná žalobcovi poštou (podľa denníka odoslanej pošty podaná na poštovú prepravu 26. júla 1995) na adresu - P. ako doporučená zásielka s poznámkou do vlastných rúk. O tejto skutočnosti svedčí žalovanou predložená obálka - s farebnou kópiou v spise - s modrým pruhom a nalepenou známku v hodnote 16 Sk , ktorá potvrdzuje zasielanie takto označených zásielok v rozhodnom čase. V súvislosti s doručovaním písomnosti žalobcovi poukázal na výpoveď svedkyne A. M. a skutočnosti z jej svedeckej výpovede vyplývajúce. Mal za preukázané, že výpoveď zasielaná žalobcovi na adresu P., L. vrátila pošta právnemu predchodcovi žalovanej (podľa pečiatky na obálke) 15. augusta 1995 z dôvodu jej neprevzatia žalobcom v odbernej lehote (napriek výzvam poštového doručovateľa). O tom, že sa žalobca na tejto adrese zdržiaval svedčí aj skutočnosť, že 27. júla 1995 odmietol na nej prevziať výpoveď , čoho dôkazom je obálka s výpoveďou nachádzajúcou sa v spise. Z toho súd prvého stupňa vyvodil, že žalovaná (jej právny predchodca) splnila zákonný spôsob doručenia zásielky s predmetnou výpoveďou žalobcovi 15. augusta 1995 v súlade s ustanovením § 266a ods. 3 Zákonníka práce . Potom výpovedná doba začala plynúť 1. septembra 1995 a uplynula 30. októbra 1995. Keďže žalobca u žalovanej ani žiadnu prácu nevykonával (po skončení dovolenky 16. júna 1995 sa napriek viacerým písomným výzvam do práce nedostavil) nemá nárok na náhradu mzdy (§ 111 ods. 1 Zákonníka práce). Teda v konaní nebolo preukázané, že žalobca nemohol vykonávať prácu pre iné prekážky na strane právneho predchodcu žalovanej (svojvoľne do práce nenastúpil). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Trnave na odvolanie žalobcu rozsudkom (piatym rozhodnutím v poradí) zo 17. januára 2012 sp. zn. 10 Co 127/2011 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej týkajúcej sa požiadavky za obdobie počnúc 1. novembrom 1995 ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.) a vo zvyšku (náhrady mzdy za mesiac október 1995) ho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po zopakovaní (resp. doplnení) dokazovania výpoveďou svedkyne A. M. dospel k záveru (s výnimkou námietky týkajúcej sa trov konania) , že odvolaniu nemožno priznať vecný úspech. Za účelovú vyhodnotil námietku nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku , keď konštatoval, že aj sám žalobca ju uplatnil s istou rezervou , lebo ju nespojil s odvolacím návrhom na zrušenie napadnutého rozsudku a jeho vrátením na ďalšie konanie . Naopak domáhal sa konečného rozhodnutia

odvolacieho súdu o jeho žalobe (v zhode s názorom všetkých zúčastnených strán na opodstatnenosť konečného rozhodnutia v spore trvajúcim takmer 17 rokov). Uviedol, že pre rozhodnutie v danej veci bolo treba zodpovedať na tri čiastkové otázky t. j. ktorá adresa bola poslednou zamestnávateľovi známou adresou žalobcu (kam sa mala výpoveď žalobcovi doručovať), či doručovanie príslušných zásielok (aspoň jednej z nich) možno považovať za doručenie skončenia pracovného pomeru žalobcovi výpoveďou a či doručovanie zvolené právnym predchodcom žalovanej bolo legitímne (viedlo k zamýšľanému účinku). Konštatoval, že zo skutkových zistení vyplýva, že poslednou zamestnávateľovi známou adresou žalobcu (a teda i adresou kam mal doručovať písomnosti, vrátane výpovede) bola adresa P., že žalobca nepotvrdil a nepreukázal či a aké iné písomnosti (okrem výpovede) mu boli v rozhodnom období doručované (v tomto smere ostal nečinným a prakticky podporil skoršiu vratkú argumentáciu žalovanej). Napokon, že žalobcovi bola predchodcom žalovanej výpoveď doručovaná na správnu adresu - P. , ktorý svojim opomenutím (nevyzdvihnutím) jej doručenie zmaril. V súvislosti s otázkou legitimacy (právnej dovolenosti) spôsobu doručovania, po analýze citovaných ustanovení poštového poriadku (§ 26 ods. 3, § 27 ods. 1, príloha č. 5 bodu 1, 6) uzavrel, že argumentácii žalobcu (v odvolaní) nebolo možné vyhovieť a vzhľadom na uvedené bolo treba uprednostniť stanovisko žalovanej (zasadzujúcej sa za nedostatok zákazu používania obálok s farebnými pruhmi - v duchu zásady súkromného práva, že čo nie je zakázané, je dovolané). Pretože z hľadiska posúdenia spôsobilosti zásielky na doručenie spôsobom predpokladaným ustanovením § 266a Zákonníka práce je rozhodujúci údaj, že sa má doručovať do vlastných rúk (nie farba obálky) považoval za správne a podložené úvahy prvostupňového súdu, podľa ktorých už 15. augusta 1995 vrátenie zásielky s výpoveďou predchodcovi žalovanej adresovanou do P. a neprevzatej zmarením žalobcu malo za následok doručenie výpovede žalobcovi a následné plynutie výpovednej doby (uplynula dňom druhého mesiaca nasledujúceho po takomto doručení t. j. 31. októbra 1995). Počnúc 1. novembrom 1995 tak žalobca v pracovnom pomere k predchodcovi žalovanej už nebol a nárok na náhradu mzdy za takéto obdobie mu preto nevznikol. Nevylúčil však existenciu nároku žalobcu na náhradu mzdy za posledný mesiac trvania pracovného pomeru (t. j. október 1995), ktorého opodstatnenosť bude musieť súd prvého stupňa posúdiť opätovne . Pokiaľ dospeje k záveru, že ho treba priznať, musí ho správne vypočítať (vysporiadať sa aj s otázkou či nárok priznať brutto alebo netto) a oddeliť ho od celkovej žalobcom uplatňovanej sumy . Po rozhodnutí aj o tomto nároku uplatnenom žalobcom (za mesiac október 1995) bude povinnosťou prvostupňového súdu rozhodnúť

o trovách konania (vrátane trov odvolacieho konania) s tým, že odvolací súd nepovažoval za správne rozhodnutie vychádzajúce z predpokladu plného úspechu žalovanej .

Proti tomuto rozsudku krajského súdu (v jeho potvrdzujúcej časti) podal dovolanie žalobca. Navrhol , aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a jeho dôvody z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O. s. p. Po opísaní (prevažnej časti) odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu za dôvody prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., ktoré zakladajú zároveň jeho dôvodnosť v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p., označil prekvapivosť rozsudku odvolacieho súdu a jeho nepreskúmateľnosť. Uviedol, že odvolací sa neriadil ustanovením § 213 ods. 2 O. s. p. napriek tomu, že v danej veci boli pre vykonanie výzvy podľa tohto ustanovenia splnené zákonné predpoklady , v dôsledku čoho došlo k odňatiu mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Ako je z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu zrejmé jednou z rozhodujúcich otázok ostávala otázka legitimacy alebo tiež právnej dovolenosti doručovania. Sporným bolo, či právny predchodca žalovanej mu mohol zasielať písomnosti do vlastných rúk postupom zasielania úradných zásielok v zmysle prílohy č. 5 poštového poriadku . A práve aplikácia (citovaných ustanovení) poštového poriadku bola z hľadiska § 213 ods. 2 O. s. p. pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca. Nakoľko citované ustanovenia poštového poriadku neboli pri doterajšom rozhodovaní veci použité , odvolací súd bol povinný v zmysle § 213 ods. 2 O. s. p. vyzvať účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu týchto ustanovení vyjadrili. Odvolací súd takúto výzvu nerealizoval , preto jeho rozhodnutie zakladá odňatie mu možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v rozhodujúcej časti potvrdil z dôvodu, že napriek rovnakému skutkovému stavu vychádzal zo záveru o preukázaní , že v zásielke adresovanej mu 26. júla 1995 na adresu P. bola obsiahnutá výpoveď z pracovného pomeru právneho predchodcu žalovanej. Preto ide o tzv. prekvapivé rozhodnutie odvolacieho súdu aj z tohto aspektu. Ako účelové odmietol snahy odvolacieho súdu založiť záver o preukázaní doručenia mu výpovede tzv. presunom dôkazného bremena , ktoré podľa jeho názoru založili porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a tým aj § 237 písm. f/ O. s. p. Zdôraznil, že v odvolaní spochybnil dôkaz predložený žalovanou t. j. knihu odoslanej pošty (v plnej dispozícii žalovanej), ktorý nemôže preukázať, že mu bola zásielka doručovaná dňa 26. júla 1995 do vlastných rúk. Podľa jeho názoru žalovaná neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala svoje tvrdenie, že zásielkou z 26. júla 1995 mu

zasielala na adresu P. výpoveď z pracovného pomeru. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia ani nezaoberal skutočnosťou, či bolo preukázané splnenie všetkých podmienok vzniku fikcie v zmysle § 266a ods. 3 Zákonníka práce za použitia príslušných ustanovení poštového poriadku a teda ani či fikcia doručenia výpovede v danom prípade nastala. Nijako sa nevysporiadal ani z jeho námietkou o nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, ani so svojimi opačnými závermi uvedenými v uznesení z 31. mája 2010, čím hrubo porušil § 157 ods. 2 O. s. p., čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto je aj jeho rozsudok nepreskúmateľný. Nepovažoval za správny záver odvolacieho súdu, podľa ktorého bol právny predchodca žalovanej oprávnený doručovať písomnosti do vlastných rúk modrou obálkou v zmysle prílohy č. 5 poštového poriadku (mohli ich používať výlučne ustanovené orgány verejnej moci). Ak mu teda právny predchodca žalovanej doručoval výpoveď z pracovného pomeru 26. júla 1995 na adresu P. obálkou s modrým pruhom, neboli s takýmto doručovaním spojené právne následky uvedené v príslušných bodoch poštového poriadku. Právne následky doručovania výpovede do vlastných rúk by boli splnené iba v prípade jej doručovania štandardným postupom podľa § 26 a § 27 poštového poriadku s vyznačením doložky „do vlastných rúk“, čo sa nestalo. Napokon doručienka zásielky právneho predchodcu žalovanej z 26. júla 1995 adresovanej mu na adresu P. do spisu založená ani nebola. Preto aj z tohto dôvodu považoval za neprípustný a predčasný právny záver odvolacieho súdu o splnení predpokladov doručenia mu výpovede v súlade s § 266a Zákonníka práce, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p.

Žalovaná navrhla dovolanie žalobcu zamietnuť, pretože nie sú dané dôvody dovolania ani iné vady konania, pre ktoré by bolo treba napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) za splnenia podmienky vyplývajúcej z § 241 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je prípustné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Napokon podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4.

Dovoláním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok, ale rozsudok odvolacieho súdu v jeho potvrdzujúcej časti, vo výroku ktorého súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O. s. p. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa ustanovenia § 238 O. s. p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastníka namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o nepodanie návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o odňatie možnosti konať pred súdom a o rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania podľa ustanovenia § 237 písm. a/až e/ a g/ O. s. p. žalobca nenamietal a ich existenciu po preskúmaní spisu nezistil ani dovolací súd.

Vychádzajúc z obsahu dovolania, v ňom zvolenej argumentácie a vytýkaných nedostatkov, dovolací súd sa osobitne zameril na skúmanie otázky, či postupom alebo

rozhodnutím odvolacieho súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Pod odňatím možnosti konať pre súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu konania, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/O. s. p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Takáto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Z hľadiska posúdenia existencie procesnej vady podľa § 237 písm. f/ O. s. p. ako dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (v danej veci proti potvrdzujúcemu výroku) nie je pritom významný subjektívny názor dovolateľa, že v konaní k takejto vade došlo, ale len jednoznačné , všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne takouto vadou zaťažené t. j., že nastali skutočnosti v dôsledku ktorých vada vznikla (prejavila sa) resp. nebola odstránená v postupe – rozhodnutí odvolacieho súdu.

Dovolateľ vadu tejto povahy videl v tom, že odvolací súd si nespĺnil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 213 ods. 2 O. s. p. a nevyzval účastníkov konania , aby sa vyjadrili k aplikácii príslušných ustanovení poštového poriadku, ktoré neboli pri doterajšom rozhodovaní použité a sú pre rozhodnutie v danej veci rozhodujúce, čoho dôsledkom je vydanie tzv. prekvapivého rozhodnutia. Tiež v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu resp. v nepreskúmateľnosti skutkových a právnych záverov odvolacieho súdu, čo súčasne zakladá porušenie jeho práv vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa § 213 ods. 2 O. s. p. ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

Citované ustanovenie teda v prípade , ak odvolací súd uvažuje , že svoje rozhodnutie založí na aplikácii iného právneho predpisu (na inom právnom dôvode) , ako súd prvého stupňa, vyžaduje dať možnosť účastníkom konania vyjadriť sa k použitiu tohto ustanovenia. Musí ísť pritom o právny predpis, ktorý pri doterajšom rozhodovaní nebol použitý a ktorý je pre rozhodnutie veci rozhodujúci.

Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalobca sa v konaní domáhal nároku na náhradu mzdy z trvajúceho pracovného pomeru pre prekážky v práci na strane zamestnávateľa podľa § 130 ods. 1 Zákonníka práce . Vychádzal pritom z tvrdenia, že mu výpoveď z pracovného pomeru (z 25. júla 1995) daná právnym predchodcom žalovanej podľa § 46 ods. 1 písm. f/ Zákonníka práce nebola v súlade s ustanovením § 266a Zákonníka práce doručená. Súd prvého stupňa na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že výpoveď bola žalobcovi doručená spôsobom predpokladaným ustanovením § 266a Zákonníka práce a jeho pracovný pomer u právneho predchodcu žalovanej skončil uplynutím výpovednej doby (začala plynúť 1. septembra 1995) dňom 30. októbra 1995 . Na základe toho dospel následne aj k záveru o nedôvodnosti nároku uplatneného žalobcom titulom náhrady mzdy . Odvolací súd úvahy prvostupňového súdu vedúce k záveru o doručení výpovede žalobcovi a následnom plynutí výpovednej doby a jej uplynutí dňom 31. októbra 1995 považoval za správne a podložené, pričom konštatoval , že z hľadiska posúdenia spôsobilosti zásielky na doručenie spôsobom predpokladaným § 266a Zákonníka práce (ktorýmkoľvek v ňom uvedeným spôsobom za účasti pošty) je rozhodujúci údaj, že sa má doručovať do vlastných rúk (nie farba obálky). K potvrdeniu správnosti záveru o skončení pracovného pomeru žalobcu pristúpil odvolací súd po analýze citovaných ustanovení poštového poriadku , prezentovaných žalobcom v jeho odvolaní v rámci námietok týkajúcich sa vzniku fikcie doručenia mu výpovede , ku ktorému sa žalovaná vyjadrila. Teda nešlo o ustanovenia právneho predpisu použité až odvolacím súdom a napokon ani o ustanovenia pre rozhodnutie veci rozhodujúce. Rozhodujúca bola až aplikácia ustanovenia § 266a Zákonníka práce t. j. právny záver (vyplývajúci zo zisteného skutkového stavu) , či nastali účinky doručenia výpovede žalobcovi týmto ustanovením predpokladané a následne z neho vyplývajúci záver o opodstatnenosti uplatňovaného nároku. Preto tým, že odvolací súd účastníkov nevyzval, aby sa k použitiu ustanovení poštového poriadku vyjadrili, neodňal im možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý mám právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov.

Právo na spravodlivý súdny proces neznamena ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa citovaných čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Citované zákonné ustanovenie sa chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci Garcia Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka

rozsudkov a rozhodnutí 1999-I tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra EŠLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. (rozsudok GEORGIADIS proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 – III, rozsudok HIGGINSOV8 a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudok a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“, porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03, uznesenie z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia

Po preskúmaní veci dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov vo svojej celistvosti a nadväznosti spĺňajú uvedené kritériá pre odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o skončení pracovného pomeru žalobcu u právneho predchodcu žalovanej vychádzajúci zo záveru o doručení mu výpovede a vedúci k zamietnutiu žaloby stručne, ale jasne a zrozumiteľne odôvodnil.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia po opísaní priebehu konania, stanoviskách procesných strán, obsahu odvolania a vyjadrenia žalovanej vzhľadom na určité výhrady vo vzťahu k celkovej bezchybnosti preskúmateľného rozhodnutia súdu prvého stupňa (za zjavne účelovú považoval námietku jeho nepreskúmateľnosti) z hľadiska jeho presvedčivosti a potreby dôsledného vysporiadania sa so všetkými pre posúdenie veci

relevantným otázkami , podrobne a obšírne rozobral skutkové a právne okolnosti danej veci. Z týchto vyvodil správnosť záverov prvostupňového súdu, ktoré boli dôvodom prečo jeho rozhodnutie (v napadnutej časti) ako vecne správne potvrdil. V rámci nich sa vysporiadal aj s námietkami žalobcu vo vzťahu k naplneniu fikcie doručenia mu výpovede aj z hľadiska aplikácie citovaných ustanovení poštového poriadku , na ktoré v odvolaní poukázal. Zhodne so súdom prvého stupňa potom uzavrel, že po doručení výpovede, ktoré zodpovedalo kritériám predpokladaným ustanovením § 266a Zákonníka práce začala plynúť výpovedná doba od 1. septembra 1995 a jej uplynutím 31. októbra 1995 došlo k skončeniu pracovného pomeru žalobcu u právnej predchodkyne žalovanej, čo viedlo k záveru o neopodstatnenosti ním uplatneného nároku na náhradu mzdy (od 1. novembra 1995). Preto možno uzavrieť, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu dôsledne a zrozumiteľne vysvetľujúce skutkový a právny základ rozhodnutia t. j. prečo (pri zohľadnení ktorých skutočností a akom ich právnom posúdení) bol správny výrok o zamietnutí žaloby v časti uplatneného nároku na náhradu mzdy od 1. septembra 1995 , nie je nepreskúmateľné a plne rešpektuje základné právo účastníkov na spravodlivý súdny proces. Preto postupom a samotným rozhodnutím odvolacieho súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobcovi konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať to, že odvolací súd nerozhodol (a neodôvodnil svoje rozhodnutie) podľa požiadavky žalobcu.

Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že žalobca namietal aj nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov (§ 132 O. s. p.) a nesprávne skutkové závery (vo vzťahu k doručovaniu mu výpovede) , tzv. iné vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a napokon nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/, c// O. s. p.).

Podľa § 132 O. s. p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, preto starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. (pre úplnosť treba uviesť, že nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné - pozri § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p.).

Tzv. iné vady konania (t. j. procesné vady , ktoré na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladajú zmätočnosť rozhodnutia a ktorých základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní a dôsledkom nesprávne rozhodnutie súdu) a nesprávne právne posúdenie veci sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi, samé osebe však prípustnosť dovolania nezakladajú. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania (o aký prípad išlo v danej veci) , nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť preskúmaniu po vecnej a právnej stránke. Dovolanie je totiž podľa Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu, ale len tie , o ktorých to zákon výslovne ustanovuje.

Keďže v danej veci nebolo dovolanie procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k preskúmaniu správnosti právneho posúdenia veci súdmi nižších stupňov (všetkými senátmi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci nie je procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.) a zaoberať sa tzv. inými vadami konania namietanými v dovolaní. Aj pokiaľ dovolateľ namietal nesprávnosť skutkových zistení , tieto by mohli prípadne zakladať (len) tzv. inú vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (nie nedostatok, ktorý by v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol považovaný za dôvod, ktorý zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., pretože ním nie je znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania) . Vadu tejto povahy však možno namietat iba v procesne prípustnom dovolaní (čo nebol daný prípad).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O. s. p., ani z ustanovenia § 237 O. s. p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa rozsudkom odvolacieho súdu v napadnutej časti z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože nepodala návrh na ich náhradu (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. mája 2013

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.

predseda senátu

Za správnosť:

Hrčková Marta